

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Noziedzīgos nodarījumos cietušie>Kompensācija>Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Slovākija

Par kādu veidu noziegumiem es varu saņemt kompensāciju?

Likums paredz vienreizēju finansiālu kompensāciju personām, kurām nodarīts miesas bojājums iepriekš plānotu vardarbīgu noziegumu rezultātā; citus noziegumus nekompensē. Kompensācija par miesas bojājumiem jo īpaši attiecas uz slepkavībām un miesas bojājumiem. Saskaņā ar likumu tādi noziegumi kā cilvēku tirdzniecība, seksuāla vardarbība un izvarošana tiek uzskatīti par atsevišķu nodarījumu kategoriju, un šādu noziegumu gadījumā piešķir kompensāciju par morālu kaitējumu.

Par kādu veidu kaitējumu es varu saņemt kompensāciju?

Vardarbīgos noziegumos cietušajiem kompensāciju piešķir tikai nodarītā kaitējuma apmērā (kompensācija par sāpēm un par samazinātu sociālo funkciju). Attiecībā uz tādiem nodarījumiem kā cilvēku tirdzniecība, izvarošana un seksuāla vardarbība likumā ir paredzēta kompensācija par morālo kaitējumu.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu radnieks vai apgādājamais cietušajam, kurš miris nozieguma rezultātā? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt kompensāciju?

Ja persona mirst vardarbīga nozieguma rezultātā, likumā ir paredzēta arī iespēja pieprasīt kompensāciju tās radniekiem, jo īpaši mirušā pārdzīvojušajam laulātajam un pārdzīvojušajiem bērniem; ja bērnu nav – mirušā pārdzīvojušajiem vecākiem; un, ja nav vecāku, jebkurai personai, pret kuru mirušajam bija uzturēšanas saistības.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu izdzīvojuša cietušā radnieks vai apgādājamais? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt kompensāciju šādā gadījumā?

Nē, šādos gadījumos likums neparedz kompensāciju noziegumā cietušā radniekiem.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja neesmu ES valsts pilsonspiederīgais?

Kompensāciju var pieprasīt vardarbīgā noziegumā cietušais, kurš ir Slovākijas Republikas pilsonis vai citas dalībvalsts pilsonis, vai bezvalstnieks, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir Slovākijas Republikā vai citā dalībvalstī, vai ārvalstnieks atbilstoši nosacījumiem un tādā apmērā, ko paredz starptautisks līgums, kas ratificēts un izsludināts, kā to paredz likums, ja kaitējums nodarīts Slovākijas Republikā. Kompensāciju var pieprasīt vardarbīgā noziegumā cietušais, kuram piešķirts patvērums, papildu aizsardzība, pagaidu patvērums, uzturēšanās atļauja vai izņēmuma uzturēšanās atļauja Slovākijas Republikā, ja kaitējums nodarīts Slovākijas Republikā.

Vai es varu saņemt kompensāciju no šīs valsts, ja šeit dzīvoju vai esmu no šejienes (šī ir manas dzīvesvietas vai piederības valsts), pat ja noziegums izdarīts citā ES valstī? Vai es varu pieprasīt kompensāciju šajā valstī, nevis tajā, kur izdarīts noziegums? Ja tā ir — ar kādiem nosacījumiem?

Nē, Slovākijas tiesību aktos nav paredzēta šāda procedūra. Kompensāciju var pieprasīt tikai tad, ja kaitējums nodarīts Slovākijas Republikas teritorijā.

Vai man vispirms jāpaziņo par noziegumu policijai, lai es varētu pieprasīt kompensāciju?

Kompensāciju var pieprasīt tikai tad, ja izmeklēšana liecina, ka ir izdarīts noziegums un ka tas ir bijis kaitējuma cēlonis. Tāpēc kompensāciju var sniegt tikai tad, ja pirms tam ir notikusi kriminālvajāšana; tomēr nav svarīgi, vai šīs kriminālvajāšanas pamatā ir cietušā ziņojums vai citi līdzekļi.

Vai man ir jāsaņem jebkādas policijas veiktās izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāts, pirms es varu pieprasīt kompensāciju?

Jā, lai varētu pieprasīt kompensāciju, ir jābūt pieņemtam galīgajam spriedumam vai priekšrakstam par sodu kriminālprocesā, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atzīts par vainīgu tāda nozieguma izdarīšanā, kas izraisījis kaitējumu cietušajam, vai arī jābūt pasludinātam spriedumam, ar kuru apsūdzētais ir attaisnots, jo viņš nevar saukt pie kriminālatbildības nepieskaitāmības vai nepilngadības dēļ, un cietušais nedrīkst būt saņēmis citu kompensāciju par kaitējumu. Ja kriminālvajāšana tiek apturēta vai izbeigta (vai atlikta) saskaņā ar attiecīgajiem Likuma Nr. 301/2005 (Kriminālkodekss) noteikumiem, cietušais var pieprasīt kompensāciju, pamatojoties uz kompetentās iestādes lēmumu, kurā izklāstīti iepriekš aprakstītie fakti. Tomēr šādos gadījumos kriminālvajāšanas struktūru veiktās izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas rezultātā nedrīkst rasties pamatotas šaubas par to, vai noziegums, kurā cietušajam nodarīts kaitējums, ir noticis.

Vai man vispirms jāprasa kompensācija no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, ja viņš ir noskaidrots?

Lai pastāvētu tiesības uz kompensāciju saskaņā ar šo likumu, vardarbīgā noziegumā cietušajam kriminālprocesa ietvaros ir jāiesniedz prasība par kaitējuma dēļ radušos zaudējumu atlīdzību. Tas neattiecas uz gadījumiem, kad noziedzīgais nodarījums ir izraisījis nāvi, vai attiecībā uz kaitējumu, ko izraisījis noziedzīgs nodarījums – cilvēku tirdzniecība, izvarošana vai seksuāla vardarbība.

Vai es varu saņemt kompensāciju arī tad, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav noskaidrots vai notiesāts? Ja tā ir, kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Ja tās personas identitāte, kuras izdarītais noziegums izraisījis kaitējumu cietušajam, nav zināma, viņas atrašanās vieta nav zināma vai viņas kriminālvajāšana nav iespējama likumisku šķēršļu dēļ un ja par cietušajam nodarīto kaitējumu nav piešķirta cita kompensācija pilnā apmērā, cietušais var pieprasīt kompensāciju tikai tad, ja kriminālvajāšanas iestāžu veiktās izmeklēšanas vai saīsinātās izmeklēšanas rezultātā nerodas pamatotas šaubas par to, vai noziegums, kurā cietušajam nodarīts kaitējums, faktiski ir noticis. Prasībai jābūt pamatotai ar galīgo lēmumu, kuru pieņēmusi kriminālvajāšanas iestāde vai tiesa, kas pēdējā izskatījusi attiecīgo lietu, lai pierādītu iepriekš minētos faktus.

Vai ir noteikts termiņš, kurā man jāpieprasa kompensācija?

Prasība jāiesniedz viena gada laikā no dienas, kad spriedums, ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atzīts par vainīgu nodarījumā, ir kļuvis galīgs. Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītāja identitāte nav zināma vai ja likumīgs šķērslis neļauj pret viņu uzsākt kriminālvajāšanu, prasība jāiesniedz 6 mēnešu laikā no dienas, kurā kriminālvajāšanas iestāde vai tiesa, kas pēdējo reizi izskatījusi lietu, ir pieņēmusi galīgu lēmumu.

Ja tiesa kriminālprocesā ir vardarbīgā noziegumā cietušo un viņa prasību atlīdzināt zaudējumu dēļ, nosūtījusi civilajai tiesvedībai vai tiesvedībai citā iestādē, pieteikums jāiesniedz viena gada laikā no dienas, kad lēmums par cietušā tiesībām uz civilo tiesvedību vai citu tiesvedību ir kļuvis galīgs. Beidzoties šim termiņam, beidzas tiesības uz kompensāciju saskaņā ar šo likumu.

Kādus zaudējumus un izmaksas sedz kompensācija?

Piemēram, kompensācija attiecas uz:

Kompensāciju izmaksā tikai par nodarītajiem miesas bojājumiem (kompensācija par sāpēm un samazinātām sociālajām funkcijām) un likumā noteiktajos gadījumos – par morālo kaitējumu. Kompensācija nesedz citus zaudējumus vai izdevumus.

a) nodarījumā cietušajam kompensē:

– fizisku (nepsiholoģisku) kaitējumu:

medicīniskās aprūpes izmaksas (medicīniskā ārstēšana: ambulatorā un stacionārā ārstēšana, atlabšana);

papildu vajadzības vai izmaksas, kas izriet no kaitējuma (t. i., aprūpe un asistēšana, īslaicīga un pastāvīga ārstēšana, pagarināts rehabilitācijas periods, fizioterapija, mājojļa pielāgošana, īpaši palīgīdzekļi utt.);

traumas paliekošas sekas (piemēram, darbnespēja vai cita pastāvīga invaliditāte);

ienākumu zaudējumu ārstēšanas laikā un pēc tās (tostarp zaudēti ienākumi un zaudēta peļņit spēja vai samazināta spēja nopelnīt iztiku utt.);

iespēju zaudēšanu;

izdevumus, kas saistīti ar tiesvedību attiecībā uz incidentu, kurš izraisījis kaitējumu, piemēram, juridiskās nodevas, tiesas izdevumus);

nozagtū vai sabojātu personīgo īpašumu;

citus izdevumus;

– nav piemērojams;

– psiholoģisku (nemateriālu) kaitējumu:

cietušā sāpes un ciešanas — **kompensāciju piešķir par morālo kaitējumu cilvēku tirdzniecības, izvarošanas un seksuālas vardarbības noziegumos cietušajiem;**

b) tiesīgajām personām vai cietušā radniekiem kompensē:

– fizisku (nepsiholoģisku) kaitējumu:

apbedīšanas izmaksas;

medicīniskās aprūpes izmaksas (piem., terapija ģimenes loceklim, ārstēšanās ambulatori un slimnīcā, atlabšana);

zaudētas spējas nopelnīt iztiku vai iespēju zaudēšanu.

– nav piemērojams;

– psiholoģisku kaitējumu:

sāpes un ciešanas radniekiem vai tiesīgām personām / **kompensācija cietušā apgādājamām personām, ja cietušais miris — noziegumā miruša cietušā apgādājamajām personām izmaksā kompensāciju likumā noteiktajā apmērā, kas nepārsniedz 50 minimālās algas nodarījuma izdarīšanas brīdī. Prasība tiek sadalīta proporcionāli starp visām tiesīgajām apgādājamajām personām.**

Vai kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu vai kā ikmēneša maksājumus?

Kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu.

Kā mana rīcība attiecībā uz noziegumu, mana sodāmība vai nesadarbošanās kompensācijas tiesvedības laikā var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko es saņemšu?

Sodāmības reģistrs neietekmē kompensācijas saņemšanu no Slovērijas Republikas. Lēmējinstāde var samazināt kompensāciju, ja cietušais arī ir vainojams par kaitējumu vai nav īstenojis savas tiesības saņemt kompensāciju no nozieguma izdarītāja, kas radījis kaitējumu.

Kādā veidā mans finanšu stāvoklis var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai kompensācijas summu?

Cietušā finanšu stāvoklim nav nozīmes attiecībā uz lēmumu par kompensāciju.

Vai ir citi kritēriji, kas var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai kompensācijas summu?

Kompensācijas summu var ietekmēt tas, cik lielā mērā cietušais ir vainojams kaitējumā, vai fakts, ka cietušais nav izmantojis savas tiesības saņemt kompensāciju tieši no nozieguma izdarītāja.

Kā tiks aprēķināta kompensācija?

Ja kaitējums ir atzīts ar tiesas spriedumu, kompensācijas pamatā ir spriedumā sīki izklāstītais kaitējuma apmērs; citos kaitējuma gadījumos attiecīgi piemēro īpašus tiesību aktus, kas reglamentē kompensācijas piešķiršanu par sāpēm un par samazinātu sociālo funkciju. Kompensācija par morālu kaitējumu cilvēku tirdzniecības, izvarošanas vai seksuālas vardarbības noziegumu gadījumā ir desmit minimālo algu apmērā (kaitējums izdarīšanas brīdī) un kompensācija par morālo kaitējumu cietušā apgādājamajām personām, ja noziedzīgais nodarījums izraisījis cietušā nāvi, ir piecdesmit minimālo algu apmērā (kaitējuma brīdī).

Vai piemēro izmaksājamās summas minimālo/maksimālo ierobežojumu?

Likumā nav paredzēta kompensācijas minimālā summa. Kompensācijas maksimālais ierobežojums ir summa, kas atbilst 50 minimālajām algām nodarījuma izdarīšanas brīdī (piezīme: pašlaik tie ir 29 000 EUR).

Vai man ir jānorāda kompensācijas summa prasības veidlapā? Ja tā ir — kur es varu saņemt norādījumus par to, kā aprēķināt summu, vai par citiem aspektiem?

Ja kaitējums par miesas bojājumiem ir atzīts ar galīgu spriedumu vai priekšrakstu par sodu kriminālprocesā, kompensāciju par kaitējumu aprēķina un piešķir, pamatojoties uz spriedumā vai priekšrakstā par sodu minētā kaitējuma apmēru. Ja cietušais un prasība, ko viņš iesniedzis kriminālprocesā, tiek nodota civilajai tiesvedībai, kompensācijas aprēķins un piešķiršana kaitējuma gadījumā pamatojas uz kaitējuma apmēru, kā noteikts civiltiesas nolēmumā. . Pretējā gadījumā, lai varētu aprēķināt šo summu, ir jāiesniedz medicīniskais atzinums, kurā ietverta informācija, kas vajadzīga, lai noteiktu konkrēto kompensācijas summu. Noteikumi par kompensācijas summas noteikšanu ir paredzēti tiesību aktos, kas reglamentē noteikumus par personiskā kaitējuma novērtēšanu kopumā, nevis tikai par kompensācijām vardarbīgos noziegumos cietušajiem.

Vai no iestādes/struktūras samaksātās kompensācijas par maniem zaudējumiem tiks atskaitīta kompensācija, ko es saņemšu no citiem avotiem (piemēram, no darba devēja vai privātās apdrošināšanas shēmas)?

Jā, kompensāciju piešķir tikai ar nosacījumu, ka kaitējums nav kompensēts citos veidos (piemēram, tas nav kompensēts no privātās apdrošināšanas shēmas, vai to nav tieši kompensējis vardarbīgā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs).

Vai es varu saņemt kompensācijas avansa maksājumu? Ja tā ir — ar kādiem nosacījumiem?

Kompensācijas avansa maksājumi nav pieejami.

Vai es varu saņemt papildu kompensāciju (piem., ja ir mainījušies apstākļi, pasliktinājusies veselība) pēc pamatlēmuma pieņemšanas?

Tas ir iespējams; cietušais var pieprasīt kompensāciju vairāk nekā vienu reizi (piemēram, ja ir mainījusies situācija vai pasliktinājies veselības stāvoklis), bet pieteikums joprojām ir jāiesniedz pamata termiņā (t. i., viena gada laikā no dienas, kad kļūst galīgs spriedums krimināllietā, ar kuru nodarījuma izdarītājs ir atzīts par vainīgu., vai – ja vainīgā identitāte nav zināma vai ja kriminālvajāšanu kavē likumīgs šķērslis – viena gada laikā pēc tam, kad kriminālvajāšanas iestāde vai tiesa, kas pēdējā izskatījusi attiecīgo lietu, ir pieņēmusi galīgo lēmumu). Tomēr kompensācijas kopsumma, kas izmaksāta vienā un tajā pašā lietā, nevar pārsniegt 50 minimālās algas.

Kādi pamatojoši dokumenti man ir jāpievieno savai prasībai?

tās kriminālvajāšanas iestādes galīgais spriedums vai lēmums, kura pēdējā izskatījusi lietu; ja cietušais nevar uzrādīt lēmumu, viņam būtu jānorāda kriminālvajāšanas iestāde vai tiesa, kura pēdējā izskatījusi lietu par konkrēto noziegumu, un jāiesniedz informācija par personu, kura tiek turēta aizdomās par nodarījuma izdarīšanu, kurā cietušajam nodarīts kaitējums, ja attiecīgā persona ir cietušajam zināma;

sīka informācija par pasākumiem, ko cietušais ir veicis, lai saņemtu kompensāciju no nozieguma izdarītāja, kas izraisījis miesas bojājumus (ja vien noziedzīgais nodarījums nav izraisījis nāvi vai miesas bojājumus izraisījuši cilvēku tirdzniecības, izvarošanas vai seksuālas vardarbības noziegumi);

dokuments, kas pierāda radnieku un tiesīgo personu grupas radniecību, ja noziegums izraisījis cietušā nāvi;

Vai ir jāmaksā administratīva vai cita maksa, kad prasība tiek saņemta un apstrādāta?

Par kompensācijas procedūru maksu neiekasē.

Kura iestāde lemj par kompensācijas prasībām (valstiskos gadījumos)?

Lēmumus par kompensācijas prasībām pieņem Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija.

Kur man jānosūta prasība (valstiskos gadījumos)?

Pieprasījums jānosūta uz šādu adresi: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky [Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija], Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava

Vai ir vajadzīga mana klātbūtne procedūras laikā un/vai kad tiek pieņemts lēmums par manu prasību?

Cietušā klātbūtne nav nepieciešama.

Cik (aptuveni) ilgs laiks paiet, līdz no iestādes tiek saņemts lēmums par prasību piešķirt kompensāciju?

Slovākijas Republikas Tieslietu ministrijai lēmums par kompensācijas prasību jāpieņem sešu mēnešu laikā.

Ja mani neapmierina iestādes lēmums, kā es varu to apstrīdēt?

Ja Slovākijas Republikas Tieslietu ministrija nepieņem prasību vai to apmierina tikai daļēji, vardarbīgā noziegumā cietušajam ir tiesības pieprasīt savu subjektīvo tiesību aizsardzību, iesniedzot administratīvu sūdzību saskaņā ar attiecīgajiem Likuma Nr. 162/2015 (Administratīvās tiesas procesa kodekss) noteikumiem. **Kur es varu saņemt nepieciešamās veidlapas un citu informāciju par to, kā iesniegt prasību?**

[Slovākijas Republikas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē.](#)

Kriminālprocesa laikā izmeklēšanas iestādes informē cietušos par iespējām saņemt kompensāciju no Slovākijas Republikas un par attiecīgajiem nosacījumiem.

Vai ir pieejama īpaša palīdzības telefonlīnija vai tīmekļa vietne, ko es varu izmantot?

Informācija par kompensācijām noziegumos cietušajiem ir publicēta Slovākijas Republikas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē. Lai atvērtu saiti, noklikšķiniet [šeit](#). Turklāt kriminālprocesā noplatinātais cietušais saņem informāciju (tostarp kontaktinformāciju) par organizācijām, kas piedāvā palīdzību un atbalstu cietušajiem.

Vai es varu saņemt juridisku palīdzību (jurista palīdzību) prasības sagatavošanā?

Īpaša juridiskā palīdzība kompensācijas pieprasīšanā nav pieejama. Ir iespējams izmantot valsts vispārējo juridisko palīdzību, ko sniedz Juridiskās palīdzības centrs. Turklāt Tieslietu ministrija pati sniedz pamatnorādījumus kompensācijas pieprasīšanai.

Vai ir cietušo atbalsta organizācijas, kas var palīdzēt man pieprasīt kompensāciju?

Jā, ir organizācijas, kas piedāvā palīdzību un atbalstu vardarbīgos noziegumos cietušajiem, bet patlaban tās darbojas neatkarīgi no valsts.

Lapa atjaunināta: 31/12/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.